

SVIZOVE STRANI

[novice]

7. oktober 2003 * Ljubljana

Seja Glavnega odbora Sviza Slovenije. Med drugim je obravnaval predlagane spremembe Zakona o sistemu plač. Sviz je besedilo zakona že od vsega začetka nasprotoval, ker slabša položaj zaposlenih v javnem sektorju in z omejevanjem kolektivnega dogovarjanja znižuje že doseženo raven socialnega dialoga. Vztraja, da je treba veljavnost kolektivnih pogodb urediti enotno za vse zaposlene v Zakonu o kolektivnih pogodbah. Nasprotuje poskusu vlade, da bi uzakonila možnost uveljavitve novega plačnega sistema z uredbami mimo kolektivnega dogovarjanja.

8. oktober 2003 * Ljubljana/Bruselj

Ljubljana: Slovenija in skupni evropski cilji na področju izobraževanja in usposabljanja. Konferenca, ki sta jo organizirala MSZS in CMEPIUS in na kateri so domači in tuji strokovnjaki predstavili svoje poglede na skupne evropske cilje, izkušnje in izzive na področju izobraževanja in usposabljanja v okviru EU, so se udeležili tudi predstavniki Sviza. Tudi Sviz se zavzema za boljše kakovost sistemov izobraževanja in usposabljanja, za povečanje dostopa in odpiranja do le-teh.

Bruselj: Drugi sestanek predstavnikov za odnose z javnostmi v izobraževalni internacionali. Zbralo se je 12 predstavnikov za odnose z javnostmi v izobraževalni internacionali iz Avstrije, Kanade, Danske, Nemčije, Nove Zelandije, Južne Amerike, Švedske, Velike Britanije, ZDA in Slovenije. Sestanek je bil namenjen iskanju možnosti, kako izboljšati pretok informacij znotraj izobraževalne internacionalne, znotraj njenih članic ter med sindikati in zunanjo javnostjo. Seznanili so se s svetovnimi kampanjama, ki jih vodi EI: svetovni dan učiteljev, odgovornost sindikatov glede aidsa, vpliv Gatsa na bolonjski proces v visokem šolstvu, gibanje za izobraževanje za vse. (več na www.sviz-sl.si - Mednarodna dejavnost)

9.-10. oktober 2003 * Bruselj/Podčetrtek

Bruselj: Omizje izobraževalne internacionalne Evrope o nasilju v šolah. Na dvodnevem srečanju so sodelovali strokovnjaki s področja nasilja v šolah, predstavniki starševskih in študentskih organizacij ter učiteljskih sindikatov; udeležilo se ga je 46 predstavnikov sindikatov iz 20 evropskih držav, med njimi tudi iz Sviza. Tema omizja je bila nasilje v šolah, ki resnično predstavljajo vedno bolj pereč problem dela učiteljev v šolah. Cilj konference je bil oblikovati enotno strategijo pri preprečevanju nasilja med mladimi v šolah. (več na www.sviz-sl.si - Mednarodna dejavnost)

Podčetrtek: Svizov izobraževalni seminar za Svizove sindikalne zaupnike zavodov za vzgojo in izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami. Udeležilo se ga je 47 sindikalnih zaupnikov, ki so se seznanili z novostmi na področju plač in pokojninskega zavarovanja. Novosti šolske zakonodaje sta pojasnjevali dr. Andreja Barle Lakota z Urada za šolstvo in Nives Molan iz Sektorja za osnovno šolstvo Ministrstva za šolstvo, znanost in šport.

14.-15. oktober 2003 * Podčetrtek

Svizov izobraževalni seminar za Svizove sindikalne zaupnike glasbenih šol. Udeležilo se ga je 27 sindikalnih zaupnikov, ki so se seznanili z novostmi na področju plač, pokojninskega zavarovanja in šolske zakonodaje. O pravilnikih s področja glasbenih šol je posebej govoril mag. Franci Okorn z Ministrstva za šolstvo, znanost in šport. Nada Mulej je predavala o pogojih in tehnikah uspešne komunikacije.

20. oktober 2003 * Ljubljana

Zbor Sindikalne konference kulturnih organizacij Sviza. Sindikalni zaupniki in zaupnice iz arhivov, muzejev, galerij in zavodov za varstvo kulturne dediščine so za predsednico sindikalne konference izvolili mag. Mojco Jenko iz Narodne galerije. Zbor je izvolil tudi novega člana predsedstva in hkrati drugega podpredsednika sindikalne konference iz umetniških vrst, to je Igor Škerjanec iz Slovenske filharmonije - orkester Ljubljana.

21.-23. oktober 2003 * Bruselj

Seja Izvršilnega odbora izobraževalne internacionalne. Generalni sekretar je seznanil člane s pismom direktorju Svetovne banke, v katerem je protestiral proti žaljivim obdolitvam o slabem delu učiteljev, ki jih je banka napisala v svojem zadnjem poročilu o svetovnem razvoju. Odbor je potrdil dogovor s svetovno učiteljsko konfederacijo, ki se bo izobraževalni internacionali pridružila kot avtonomna skupina. (več na www.sviz-sl.si - Mednarodna dejavnost)

24. oktober 2003 * Ljubljana

Sviz pisal ministru Gabru že drugič. V pismu pričakuje od ministra jasne odgovore na vprašanja, ki jih je postavil že v prvem pismu, in nekatera dodatna pojasnila v zvezi z dopolnjevanjem letne delovne obveznosti, vpeljave govorilnih ur za učence, dostopnosti študija ob delu za strokovne delavce s VI. stopnjo izobrazbe, računalniškega programa za obračun plač v osnovnih in srednjih šolah in obsega plačevanja suplenc ter plačila za sindikalno delo. (več na www.sviz-sl.si - Ne prezrite)

28. oktober 2003 * Ljubljana

Seja predsedstva Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih Sviza. Navzoči so obravnavali problematiko plačila zlasti spremljevalcev šole v naravi in sklenili, da se na to temo sestanejo predstavniki Sviza, Ministrstva za šolstvo, znanost in šport in Združenja ravnateljev osnovnih šol Slovenije. Seznanili so se s težavami računalnikarjev glede delovne obveznosti in sprejel pobudo, da se ustanovi delovna skupina, v kateri bodo predstavniki računalnikarjev vseh Svizovih območnih odborov. Delovna skupina naj bi probleme računalnikarjev natančno opredelila in nakazala možne rešitve.

[uvodnik]

BREZ SVIZA NE BO ŠLO

Sredi lanskega leta je Sviz podpisal Aneks h kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja, s katerim se je vlada obvezala, da bo povišala plače strokovnih delavcev vsakega julija v prihodnjih štirih letih. Z aneksom je vlada pritrdila argumentom Sviza, da razmerja med plačami strokovnih delavcev v šolstvu in primerljivih poklicev, kot so zdravnik, sodnik ali uradnik, niso ustrezna. Prvo četrtino dogovorjenega je vlada izpolnila, ko je letos julija še "po starem" povišala dodatke v šolstvu. Uresničiti je treba še preostali, težji del naloge: dogovorjena povišanja dodatkov v letih 2004, 2005 in 2006 prevesti v delež osnovne plače in jih vključiti v novo Kolektivno pogodbo za javni sektor, o kateri se sindikati javnega sektorja pogajamo z vlado že dobro leto. Ker je tako sindikat kot vladi jasno, da se razmerja med osnovnimi plačami za posamezne poklice, ki bodo vzpostavljena na teh pogajanjih, ne bodo kmalu spreminjala, se k cilju pogajanj - ob stalni nervozi - premikamo po polje in s številnimi zapleti. Postalo je očitno, da se novi plačni sistem ne bo uveljavil v začetku prihodnjega leta, kot to zahteva Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, temveč bo uveljavitev odložena vsaj za pol leta, če ne celo več. Za Sviz je ustrezno ovrednotenje delovnih mest v izobraževanju, znanosti in kulturi v novem plačnem sistemu prva in osrednja naloga. Če bo vodstvo Sviza delovalo usklajeno, ohranilo zaupanje članstva in bodo živci pogajalcev vzdržali, izidi pogajanj za Svizove člane ne morejo biti slabi.

Z letošnjo odločitvijo o zamenjavi avgustovske uskladitve izhodiščnih plač za premije pokojninskega zavarovanja je bil vzpostavljen temelj za kolektivno pokojninsko zavarovanje v javnem sektorju, ki ga bo treba v prihodnjih letih preudarno dograjevati. Pogajanja o pokoj-

ninskem načrtu zaprtega sklada za 140.000 zaposlenih so pred vrati in po pomenu in zahtevnosti jih je treba postaviti ob bok novemu plačnemu sistemu. Vsebinsko se bodo bistveno razlikovala od pogajanj za povišanje plač ali izboljšanje delovnih razmer, saj bodo zahtevala veliko strokovnega znanja o pokojninskem zavarovanju, naložbeni politiki in nadzoru nad velikimi finančnimi sredstvi. Ni dvoma, da se mora Sviz povezati z dobrimi strokovnjaki za ta področja, če želimo čim bolj zavarovati interese našega članstva.

Če bodo plače in pokojnine tudi v prihodnjem letu v ospredju, to ne pomeni, da problemov na drugih področjih ni ali da jih ne bomo - kljub neustreznemu številu zaposlenih pri Svizu - reševali. To zagotovo velja za dopolnjevanje letne delovne obveznosti učiteljev, ki med zaposlenimi stalno povzročajo nezadovoljstvo, saj je praksa določanja zadolžitvev od šole do šole različna, razlike pa se brez ustreznih utemeljitev v zadnjem času še povečujejo. Sviz je resorno ministrstvo pisno opozoril na problem, vendar v odgovoru ministra dr. Slavka Gabra ni opaziti pripravljenosti, da bi zadevo uredili. Prej nasprotno. Prav tako ne bomo obšli zmanjševanja sredstev za plačevanje nadomeščanj odsotnih učiteljev, enostranskega vpeljevanja dodatnih govorilnih ur za učence brez poprejšnjega mnenja sindikata v zavodu ter še mnogo drugega. So na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport presodili, da je zdaj, ko je pozornost sindikata usmerjena k pogajanjem o plačah in pokojninah, primeren čas, da se mimo dogovorov s Svizom uredijo nekatere neprijetne reči na hitro in po domače?

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

[v središču]

Nasilje v slovenskih šolah

STRPNI ALI NEMOČNI?

Kamor koli se obrnete - nasilje. Na televiziji poročajo o srditih spopadih iz kriznih žarišč sveta, vsak večer nam ponujajo nasilne filme, ker le-ti povečujejo gledanost in prinašajo dobiček, iz časopisov izstopajo senzacionalni članki o nasilju (spet zaradi istega razloga), z nasilnimi vozniki se v prometu srečujemo iz dneva v dan, nasilja na ulicah je vedno več, vsaka peta ženska je pretepena, petina otrok v šoli je žrtev nasilnih vrstnikov, da o nasilju za domačimi vrati niti ne govorimo. Nasilje v svetovnem merilu narašča, saj je bila agresivnost vedno del človekove narave. Toda do nasilja smo pogosto povsem brezbržni. Kako dolgo bomo še lahko tiščali glavo v pesek?

Problem ali normalen pojav?

Pogosto se pojavi vprašanje, ali je nasilje problem, s katerim bi se bilo vredno ukvarjati. Natančnih raziskav v Sloveniji, ki bi celostno zajele problem nasilja v slovenskih šolah - tako osnovnih, srednjih kot visokih -, za zdaj še ni. Imamo samo podatke delnih raziskav. Te v splošnem prikazujejo, da nasilje na naših šolah obstaja in da celo narašča. Prevladuje namreč mnenje, da ga je toliko, kot ga je bilo v ZDA pred 25 leti.

Kadar s svojimi kolegi izmenjujemo izkušnje in "zgodbe" o nasilju v šolah, se pogosto ustavimo tudi pri vprašanju, kaj nasilje sploh je. Zdi se mi, da je to še vedno bolj ali manj prepuščeno razlagi posamez-

nika. Zmerjanje in dajanje vzdevkov (npr. buzi, bajsi, piflar, čefur, ljubček ...) za nekatere ni omembe vredno nasilje, čeprav tako po navadi razmišljajo tisti, ki ne skoparijo z njimi. Povsem drugo vprašanje pa je, kako na to gledajo tisti, katerim so vzdevki namenjeni. Slovar slovenskega knjižnega jezika opredeljuje nasilje kot *dejaven odnos do koga, značilen po uporabi sile, pritiska*. Torej neke jasne in operativne definicije nasilja res ne premoremo.

Na problem opredeljevanja nasilja se hitro naveže tudi problem razumevanja nasilja in nasilnežev, zlasti strpnost do nasilja in nasilnežev. Veliko raziskav in teoretičnih konceptov je bilo izdelanih na področju agresivnosti in nasi-

lja, tako da nam večini ta pojav ni neznan in razumemo mehanizme in vzroke za nastanek nasilja. Vendar razumeti nasilje ne pomeni enako kot dopuščati ga ali ga celo sprejeti kot nekaj običajnega, normalnega.

Naj bi se nasilje povezovalo s pomanjkanjem in revščino? Za razumevanje: nihče ni od rojstva nasilen, niti ni nujno, da slabe izkušnje v otroštvu

in varnosti. Večji problem, kot je socialna prikrasnost otrok, je čustvena revščina, v kateri odraščajo. Čustvena revščina je namreč posledica apatije in brezbržnosti naše družbe, njenega nezanimanja za težave, s katerimi se morajo vsak dan spopadati otroci in njihovi starši. Je posledica prehoda v liberalizacijo in dopustnost alkoholizma, zlorabe drog, samomorilnosti, duševnih težav in motenj ter nasilja med mladimi. Živimo v družbi, ko sta nam besedi sočutje in solidarnost postali odveč.

Učitelji osamljeni v boju proti nasilju

Zanimivi so tudi odzivi na nasilje v šolah. Na marsikateri šoli številni učitelji, žal tudi vodstva šole, ta problem gladko zanikajo ali ga popolnoma obidejo. Tisti, ki jim ni vseeno, tarnajo in opozarjajo, kako resna je problematika nasilja v šoli. Ker se še vedno obnašamo, kot da so žrtve same krive za nasilje nad njimi in da je učitelj sam odgovoren za pojave nasilja v razredu ("Si ali nisi sposoben obvladati razred?"), učitelj nima nobene podpore kolegov, prav tako tudi vodstva šole ne. Kakovost pouka trpi, ker se mora učitelj sam

Anka Gogala

vodijo v kriminal. Otroci ne poznajo več revščine, kot je bila v časih naših dedkov in babic. V resnici so materialno razvajeni in svobodno vzgajani otroci pogosto osamljeni, nerazumljeni in prestrašeni. Vse dobrine sodobnega sveta nimajo prav nič skupnega z resničnim občutkom ljubljenosti

spoprijeti z nasilnim vedenjem učenca, poslabša pa se tudi ozračje v razredu. Učitelji, ki se ukvarjajo z nasilnimi otroki, se tako zapirajo vase, odzivajo se s psihosomatskimi obolenji in ostajajo osamljeni v boju za kakovostnejši pouk. Na lrskem že poročajo o tem, da mnogi mladi učitelji po nekajletnih delovnih izkušnjah v razredu obesimo svoje delo na klin.

Tudi sama imam kar nekaj negativnih izkušenj z opozarjanjem na problem nasilja med mladimi. Ne samo da je bil odziv nekaterih, milo rečeno, mlačen, temveč so mi nekateri zelo jasno dali vedeti, da naj ne vznemirjam staršev po nepotrebnem. Srečala sem se tudi s takšnimi, ki nasilje celo zagovarjajo: pravijo, da se otroci s tem utrjujejo za življenje!

Zakaj je toliko nasilja na naših šolah? Ker to dopuščamo!

Več pozitivnih izkušenj sem doživela pri preventivnem delu z mladimi v sklopu razrednega dela in delavnic na temo nasilja v šoli in družbi. Žal tovrstno delo ni zastavljeno kontinuirano, kar na daljši rok onemogoča ustrezno reševanje sporov. Pomanjkanje sodelovanja je opazno tudi pri starših. Starši nasilnih otrok so pogosto sami nasilni, bodisi so nemočni ali pa zanikajo težave v družini. Če je medsebojno sodelovanje med učiteljem in starši dobro, tudi ni težav z nasiljem teh otrok.

Otroci, ki opazujejo nasilje sošolcev, pogosto ne povedo odraslim, da so bili priče nasilnega obnašanja ali celo žrtve. Pogosto namreč ne dobijo ustrezne podpore odraslih,

krivda za nasilno vedenje se vala nanje ali pa jih odpravimo z besedami, češ, saj ni bilo nič takega! Celotno nasilje svoje vedenje, prigravarjanje učitelja ali vzgojne ukrepe komentirajo z izjavami, kot npr.: "Kaj me briga, kdo mi pa kaj more." Le redko se otroci in starši ob hujših oblikah motenj vedenja obrnejo po strokovno terapevtsko pomoč.

Do "vedeti, kako" na nacionalni ravni

Odprimo vendar že enkrat oči - in si priznajmo, da imamo problem! Nasilje si je utrla pot na vsako slovensko šolo, naj bo še tako elitna. Nasilja ne smemo več dopuščati, temveč se moramo nanj odzvati, a ne na isti način! Odpreti je treba nacionalno razpravo o vprašanjih, kot so, kako opredeliti

nasilje, čigav problem je nasilje, kako se nenasilno odzvati na nasilje. Učitelji si želijo več praktičnih "know how" znanja in spretnosti pri obravnavanju nasilja v razredu. Učitelji si želijo boljše razmere za delo ter več medsebojne podpore. V naprednejših in bolj ozaveščenih državah Evrope in sveta so te korake že prehodili. Njihovi modeli so našli odgovore na ta vprašanja v celotni obravnavi nasilja, v partnerskem sodelovanju med šolo, otroki in starši na eni strani ter lokalnimi skupnostmi in državo na drugi strani.

Tudi v Sloveniji bomo morali zastaviti kontinuiran nacionalni program preventive, s katerim se bomo lahko uspešno soočili in delovali v šolah, na ravni lokalnih skupnosti ter države. Kaj torej še čakamo?!

ANKA GOGALA

[napovednik]

12.-13. november 2003 * Bratislava

Kongres Sindikata zaposlenih v šolstvu in znanosti Slovaške.

13.-14. november 2003 * Šmarješke toplice

Svizov izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike Svizove Sindikalne konference predšolske vzgoje.

20.-21. november 2003 * Varšava

Konferenca Evropske komisije o sprejetju in uvedbi evra.

27.-28. november 2003 * Otočec

Svizov izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike Svizove Sindikalne konference srednjih šol in dijaških domov.

8.-10. december 2003 * Luksemburg

Evropska regionalna konferenca Izobraževalne internacionale za Evropo in skupščina Evropskega sindikalnega odbora za izobraževanje.

11.-12. december 2003 * Medijske toplice

Svizov izobraževalni seminar za sindikalne zaupnike Svizovih sindikalnih konferenc kulturnih organizacij in visokega šolstva ter znanosti.

[po svetu]

Bruselj

NOVI ČLANI V IZOBRAŽEVALNI INTERNACIONALI

26-milijonski svetovni učiteljski organizaciji so se pridružili kolegi iz učiteljskih sindikatov iz Srbije, Črne gore, Bosne in Hercegovine (Republika Srbska), Afganistana, Šrilanke in Zanzibarja.

IV. KONGRES IZOBRAŽEVALNE INTERNACIONALE

Nosilne teme kongresa, ki bo julija 2004 v Portu Alegreju v Braziliji, so: izobraževanje - javna služba ali privilegij, pravica učiti in pravica učiti se, kako pridobiti in zadržati usposobljene učitelje.

Avstralija

ZMAGA PROTI OMEJEVANJU PRAVIC V VISOKEM ŠOLSTVU

Stavka avstralskih univerz, ki so jo podprli tudi starši in študenti, proti predlogu zvezne vlade o pogojevanju (vključno z odvzemom pravice zaposlenim v visokem šolstvu do kolektivnih pogajanj) univerzam pri pridobivanju dodatnih sredstev za izobraževanje, se je končala uspešno s podpisom triletno pogodbe med državno univerzo in sindikatom. Pogodba v celoti zavrta zvezni predlog.

ZDA

POKLIC UČITELJA MED NAJUGLEDNEJŠIMI

Na podlagi raziskave javnega mnenja o poklicih Američani najbolj cenijo poklic znanstvenika (57 %), gasilca (55 %), učitelja (49 %), medicinske sestre (47 %) in vojaka (46 %). Med najmanj ugledne (pod 15 %) so uvrstili računovodjo, bankirja, igralca, na dnu pa sta se znašla borzni posrednik ter nepremičninski agent. Raziskava je pokazala, da ugled posameznega poklica ni odvisen od zasluža, ki ga ta prinaša.

[odmevi]

SVIZ IZRAŽA SOLIDARNOST Z UČITELJEM

Dogodek, ko se je pred dnevi na Boču smrtno ponesrečil enajstletni učenec, nas je zelo pretresel. Globoko sočustvujemo z učenčev družino - človekovo življenje je nenadomestljivo, še posebno življenje tako mladega človeka.

Ravnodušni nismo niti do odzivov javnosti glede odgovornosti učitelja, ki je organiziral in izpeljal športni dan s tragičnim koncem. Solidarni smo z njim in sprašujemo, ali dogodek in vse njegove posledice niso dovolj hud pretres, da bi se nekorektnemu in tendencioznemu poročanju nekaterih medijev lahko ognili. Malomarnost pri delu kolega ni bila še niti dokazana, javnost pa ga je že spoznala za krivega.

Učitelji se zavedamo odgovornosti do otrok in mladostnikov, ki so nam zaupani v varstvo, zato se za izvajanje dejavnosti ob pouku še posebno skrbno in pazljivo pripravljamo. Kljub najskrbnejšemu načrtovanju in izvajanju dejavnosti pa se, žal, takšna ali podobna nesreča zaradi spleta okoliščin lahko zgodi vsakemu učitelju in vzgojitelju.

Taki dogodki pustijo težke posledice na obeh straneh, zato jih moramo v javnosti obravnavati skrajno občutljivo.

IRENA LIPOVEC

Predsedstvo Sindikalne konference osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih Sviza

[aktivnosti]

Območni odbor Sviza za Koroško

SREČANJE DELAVCEV V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU MEŽIŠKE DOLINE

OO Sviza za Koroško združuje 28 zavodov in ima 1.324 članov sindikata. Ob svetovnem dnevu učiteljev je Sviz Območnega odbora za Koroško 10. oktobra pripravil za delavce osnovnih šol, vrtcev, srednjih šol, glasbene šole, osnovne šole s prilagojenim programom in Centra za usposabljanje, delo in varstvo že tradicionalno srečanje delavcev v vzgoji in izobraževanju za občine Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem.

Organizator letošnjega srečanja je bila Glasbena šola Ravne, ki je pripravila bogat kulturni program (za dušo in srce). Sledila so priznanja delovnih jubilarov, večerja in družabni del večera. Srečanje je potekalo v Družbenem domu na Prevaljah. Gost večera je bil župan občine Prevalje dr. Matic Tasič.

"... Lepo je delati z otroki, biti učitelj ali vzgojitelj pa ima še poseben čar. Učili so vas, da morate izžarevati energijo, pozitivne misli, se dokazovati s svojim zgledom in ustvarjalnim optimizmom. Bili ste poklicani vzgajati, izobraževati in usposabljanje rodove mladih strokovnjakov, voditeljev, glasbenikov, umetnikov pa tudi rodove oseb, ki bodo z vašo pomočjo sposobne le kakovostnega življenja v socializirani družbi ..."

(Iz nagovora Rozke Pudgar, predsednice območnega odbora)

Rozka Pudgar

[pravna pisarna]

Odgovarja ANA IGLIČ
pravna.pisarna@sviz-sl.si

ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

Večina šol ima urejeno zavarovanje, pa vendarle to ne zadostuje za popolno zaščito poklicne odgovornosti učiteljev. Zato je Sviz Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport že pred časom predlagal, da se s kolektivno pogodbo uredi zavarovanje za poklicno odgovornost za vse strokovne delavce.

Starši kot zakoniti zastopniki otrok lahko zahtevajo povrnitev škode od šole, vendar odškodninska odgovornost učitelja s tem ni izključena. Šola ima namreč po istem zakonu tudi pravico do regresnega zahtevka. To pomeni, da ji mora odgovoren učitelj povrniti že plačani znesek.

Predpogoj za ugotavljanje odškodninske odgovornosti je krivda, ki se presoja glede na stopnjo. Povzročitev škode iz malomarnosti predstavlja seveda manjšo stopnjo krivde, ki se deli v zavestno in nezavestno malomarnost. Zavestna malomarnost je povzročena, če se storilec zaveda negativnih posledic svojega ravnanja, a lahkomišelnost misli, da bi jo lahko preprečil ali da do nje ne bo prišlo. Nezavestna malomarnost pa je izražena takrat, ko se storilec ni zavedal, da lahko pride do prepovedane posledice, a bi se glede na okoliščine in svoje osebne lastnosti

tega lahko zavedal (bi se moral zavedati).

V praksi večinoma prihaja do zahtevkov za odškodnino za nematerialno škodo, ki jo nekdo utrpel zaradi telesnih ali fizičnih bolečin in prestopnega strahu.

Seveda vsaka povzročena škoda nima za posledico odškodninske odgovornosti šole in pozneje tudi učitelja. Šola je odgovorna za povzročeno škodo le, če ji ne uspe dokazati, da je učitelj ravnal z vso vestnostjo, skrbnostjo in odgovornostjo pedagoga.

Poleg krivde je treba dokazati tudi vzročno zvezo med ravnanjem učitelja in nastankom škode. Pri odločanju o tem, ali vzročna zveza obstaja ali ne, se predvsem ugotavlja, ali bi do škode prišlo tudi brez učiteljevega ravnanja.

Glede na navedeno morajo učitelji paziti, da povsem spoštujejo predpisane normative in standarde. Ko pa gre za kršitev normativov, mora učitelj odkloniti spremstvo, zavarovati otroke in poklicati inšpekcijo. Inšpekcija mora poklicati zato, da se ogne odgovornosti neupravičene odklonitve dela. Iz tega razloga mu namreč lahko celo preneha delovno razmerje. Pri spremstvu otrok je treba pisno in poimensko določiti, za katere otroke je zadolžen posamezni učitelj. Tak seznam rešuje predvsem problem konkretnega ugotavljanja, kateri od učiteljev je odgovoren za škodo, ki je bila povzročena posameznemu otroku. Ob hudih telesnih poškodbah otroka ali celo smrti je problem še veliko večji, saj se ne ugotavlja več samo odškodninske odgovornosti učitelja, temveč tudi njegovo kazensko odgovornost.

[najdebata]

POBUDA VZGOJITELJIC IN UČITELJIC

Na Svizovem forumu je vzgojiteljica Barbara sprožila pobudo za enotno ureditev polne navzočnosti vzgojiteljic v razredih prve triade v devetletki.

"Že peto leto se ukvarjamo s problemom delovnega časa vzgojiteljic v devetletki. Vsem nam je jasno, da je navzočnost vzgojiteljic v enem razredu 4 ure na dan ne le zaželena, temveč nujna za kakovostno delo. Najbrž bi bila njena navzočnost zelo dobrodošla tudi v drugem in tretjem razredu, se pravi v celi prvi triadi, kar nekatere šole delno tudi izvajajo. Seveda smo vse te stvari ničkolikokrat posredovale na aktivnih, občinskih posvetovanjih, predstavnikom Zavoda RS za šolstvo ..., a vedno naletele na gluha ušesa. To pravzaprav ni nič čudnega, če pomislimo na to, da je bilo prej treba za delo s šestletniki plačevati eno osebo s srednješolsko izobrazbo in eno s srednjo ali višjo stopnjo izobrazbe, zdaj pa se za delo s šestletniki plačuje eno osebo in pol s sedmo stopnjo izobrazbe. Zato je treba nekje prihraniti denar. Sicer na račun otrok, ampak - koga to zanima. Sicer je res, da občina Ljubljana začasno financira "celo" vzgojiteljico v razredu, vendar se to ne izvaja povsod. Poleg tega pa je to dobra volja občine in ne nekaj, kar bi predpisala država, zato nikdar ne moremo vedeti, koliko let (mesecev) bo ta nadstandard še v veljavi, in ob tem raje ne pomislimo, da preostali del Slovenije tega ni deležen!

Vabimo vas, da spremljate razpravo in tudi sami sodelujete na forumu na www.sviz-sl.si